

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про поховання та похоронну справу»

1. Мета

Метою прийняття проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу» (далі – проєкт акта) є врегулювання на законодавчому рівні правового механізму щодо здійснення перепоховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено за власною ініціативою Міністерства розвитку громад та територій України з урахуванням листів Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 28 серпня 2024 року № 22/2-7240-24 та Херсонської міської військової адміністрації від 20 серпня 2024 року № 01-01-10-8797/0/24/14, в яких наголошувалося на необхідності термінового внесення змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу», направлених на правове регулювання питання перепоховання останків загиблих військовослужбовців з метою віддання шани померлим військовослужбовцям, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та загинули (померли) під час проходження військової служби, підтримки членів їх сімей, належного розгляду заяв, що надходять та надходитимуть до органів місцевого самоврядування з цих питань.

У зв'язку з бойовими діями та повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України протягом 2014 – 2024 років багато регіонів України зазнали окупації.

Звільнення та деокупація багатьох українських територій стало можливим лише завдяки титанічним зусиллям та самовідданості Захисників і Захисниць України. На жаль, ці досягнення деяким з них коштували найціннішого – життя.

На сьогодні триває робота з пошуку останків загиблих Захисників та Захисниць України. До обласних військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування надходять численні звернення щодо перепоховання останків загиблих військовослужбовців з деокупованих територій на місця поховання на територіях населених пунктів за останнім зареєстрованим місцем проживання загиблої (померлої) особи, в тому числі у спеціально відведених секторах для почесних поховань.

Загальні правові засади провадження в Україні діяльності з поховання померлих, регулювання відносин, які виникають після смерті (загибелі) особи, щодо проведення процедури поховання, а також встановлення гарантій належного ставлення до тіла (останків, праху) померлого та збереження місця

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000056FB3900D0F5D800

Дійсний з 13.09.2024 0:00:00 по 12.09.2026 23:59:59

Міністерство розвитку громад
та територій України

903/25/63-24 від 17.09.2024

поховання визначено Законом України «Про поховання та похоронну справу» (далі – Закон), однак його положення щодо перепоховання останків військовослужбовців не відповідають викликам сьогодення.

Так, частиною першою статті 14 вказаного Закону для учасників бойових дій передбачено лише право безоплатного поховання, а не перепоховання.

Положеннями статті 15 Закону органи місцевого самоврядування не включено до переліку суб'єктів, що надають допомогу в проведенні поховання померлих сім'ям, батькам або іншим особам, які зобов'язалися поховати померлих військовослужбовців, поліцейських, осіб начальницького і рядового складу, Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, осіб, які мають спеціальні звання Бюро економічної безпеки України, які померли (загинули) під час проходження служби (виконання службових обов'язків). При цьому витрати на поховання померлих категорії, вказаної у пункті «в» частини першої статті 14 Закону, здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Варто наголосити, що виконавчому органу сільської, селищної, міської ради надано повноваження у частині надання дозволу на перепоховання останків загиблого за письмовою заявою ініціатора перепоховання, а також покладено обов'язки контролю цього процесу. Разом з тим, відповідно до статті 21 Закону перепоховання останків померлих здійснюється за рахунок коштів особи, яка ініціює перепоховання.

Враховуючи зазначене, на сьогодні Законом не передбачено безоплатного перепоховання останків загиблих військовослужбовців.

Зважаючи на викладене та з метою гідного вшанування Захисників і Захисниць України, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та загинули (померли) під час проходження військової служби, а також підтримки членів їхніх сімей, Міністерством розвитку громад та територій України розроблені відповідні зміни до Закону з метою встановлення правового механізму здійснення перепоховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачено внесення змін до статей 14, 15 та 21 Закону, якими врегульоване питання перепоховання останків загиблих військовослужбовців з метою віддання шани померлим військовослужбовцям, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та загинули (померли) під час проходження військової служби.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діє закон України «Про поховання та похоронну справу».

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000056FB3900D0F5D800

Дійсний з 13.09.2024 0:00:00 по 12.09.2026 23:59:59

Міністерство розвитку громад
та територій України

903/25/63-24 від 17.09.2024

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме фінансування з державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта буде розміщено на офіційному вебсайті Міністерства розвитку громад та територій України для проведення публічних консультацій.

Проект акта стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери та потребує погодження із Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Проект акта не стосується прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проект акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи в установленому порядку.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта матиме позитивний вплив на інтереси захисників та захисниць України, а також сімей захисників та захисниць України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, сприятиме організації увічнення та вшанування пам'яті загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Реалізація проєкту акта не матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000056FB3900D0F5D800

Дійсний з 13.09.2024 0:00:00 по 12.09.2026 23:59:59

Міністерство розвитку громад
та територій України

903/25/63-24 від 17.09.2024

навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Віце-прем'єр-міністр з відновлення
України – Міністр розвитку громад
та територій України

Олексій КУЛЕБА

_____ 2024 р.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кулеба Олексій Володимирович
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000056FB3900D0F5D800
Дійсний з 13.09.2024 0:00:00 по 12.09.2026 23:59:59

Міністерство розвитку громад
та територій України

903/25/63-24 від 17.09.2024